VAN ZOYS TOT SOEST

TIJDSCHRIFT VAN DE
"HISTORISCHE VERENIGING SOEST"

21e JAARGANG nr. 2 - herfst 2000

OMSLAG VAN ZOYS TOT SOEST / 21e jaargang nummer 2

voorzijde foto 'Heidewijck'

binnenzijde voorkant omslag

Foto omslag:

Landhuis Heidewijck, Banningstraat 3, Soesterberg.

Historische Vereniging Soest
Opgericht 8 mei 1980.

Bestuur:

Voorzitter	: W.P. de Kam, Emmalaan 3, Soest
Secretaris	: Mevr. W.J.M. Schalkx-Jongeling, Korte Melmweg 21, Soest (035-6012769)
Penningsmeester	: A.F.M. Krijger, Clemensstraat 54, Soest
Overige leden	: R.P. van Dorresteijn, Kolonieweg 6a, Soest A.J. van den Dijssel, Irenelaan 7, Soest J.E.J. Hilhorst, Plasweg 57a, Soest W.C.J.M. Peters, van Mecklenburglaan 24, Soest Mevr. J.M. van de Poll, Reigerpad 54, Soest. W. Routers, Cimbaal 19, Soest.
Redactiecommissie	: J.E.J. Hilhorst W.P. de Kam W.C.J.M. Peters A.F.M. Krijger
Redactie-adres	: Plasweg 57a, telefoon: 035 - 6018639 E-Mail: johhilh@casema.net
Homepage	: www.soest.nl/hvs

Omslag : W. Routers
Grafische verzorging : Drukkerij Practicum BV, Torenstraat 22a, Soest
Alle rechten voorbehouden.

Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Soest.

SOESTER MONUMENTEN : Een boerderij als monument.

Henk Gerth

Gelegen aan de Jachthuislaan nr. 19 vindt u een historische boerderij die ook nog als zodanig dienst doet. Een boerderij met een lange geschiedenis. De bouwdatum is niet nauwkeurig vast te stellen, maar aangenomen wordt dat het ongeveer 1840 moet zijn geweest. De boerderij is altijd koninklijk bezit geweest en nu eigendom van prinses Juliana. De naam is "Willemshoeve". Het huisje aan het begin van de Jachthuislaan (bij de Regentesselaan) wordt de "Kleine Willemshoeve" genoemd. Van hieruit organiseerde prins Willem Frederik zijn jachtpartijen.

De boerderij "Willemshoeve" is een langhuisboerderij en wordt nog omgeven door veel weilanden. Begin 1900 is het voorhuis door brand verwoest, maar in de zelfde stijl herbouwd. Het boerenbedrijf wordt nog steeds onder leiding van mevrouw van Zijtveld-Doornebal uitgevoerd.

De boerderij ligt haaks op de weg, is van bakstenen, deels gepleisterd pand op een rechthoekige plattegrond, bestaande uit één bouwlaag en een zolderverdieping onder een zadeldak gedekt met grijze Oudhollandse pannen. Het voorhuis heeft gedeeltelijk geglazuurde pannen.

De voorgevel is een symmetrische tuitgevel met toegangsdeur in het midden. Deze is voorzien van een roeden daglicht en een tweehuis bovenlicht, aan weerszijden geflankeerd door een zesruits schuifvenster en een vierruits draaivenster, allen met paneelluiken.

Oorspronkelijk waren er twee kelders, waarvan de rechter nog over is. Deze heeft een troggewelf tussen de houten balken en een kelderlicht met dievenijzers en een luikje.

Op de verdieping een tweelicht draaivenster met paneelluiken.

In de linker gevel is een houten toegangsdeur ter linkerzijde geflankeerd door resp. een klein vierruits venster en een drietal grotere, de laatste met luiken. In de rechter gevel een derde houten toegangsdeur met rechts daarvan een tweelicht draaivenster met luiken

Het gepleisterde achterhuis is van het middenlangstype en heeft een traditionele achtergevel naast opgeklampte houten deuren en vernieuwde stalramen.

Wanneer u aan het fietsen bent, rij er eens langs. Het is echt de moeite waard. En wat dacht u van de paarden die u in de weilanden ziet lopen. Een lust voor het oog.

BRON: HET MONUMENTEN INVENTARISATIE BOEK

Willemshoeve, Jachthuislaan 19.

DE ANNALEN VAN HET ST. JOSEFS-GESTICHT DEEL 1

Joop Piekema

Op 29 juli 1822 sticht Pater Matthias Wolff te Amersfoort de eerste onderwijscongregatie van Zusters in het toen nog Hollandse missiegebied. Zij noemen zich - omdat Maria hun bijzonder patrones en voorbeeld is - de Zusters van Onze Lieve Vrouw. De Congregatie bezit Pauselijk recht, haar constituties zijn door Rome goedgekeurd. *Pro eis sanctifico meipsum - om hen heilig ik mezelf.* Deze woorden geven het tweevoudige doel van de Congregatie aan. Dit tweevoudige doel doet de Congregatie van de Zusters van O.L.Vrouw van Amersfoort een plaats innemen onder de gemengde orden. Het werkzame leven wordt met het beschouwende verenigd. Op alle Zusters rust de verplichting werkzaam te zijn als Martha én Maria, actief en contemplatief. De werken van barmhartigheid worden actief beoefend, namelijk door onderwijs en opvoeding van de vrouwelijke jeugd, de verpleging van zieken en ouden van dagen, en het - vanaf 1926 - geven van onderwijs in missiegebieden o.a. op Java. Rond 1950 is de congregatie op 26 plaatsen in Nederland werkzaam, uitsluitend boven de grote rivieren, zij beheert dan 34 inrichtingen, zoals gestichten voor ouden van dagen, huishoudscholen, een meisjespensionaat voor schipperskinderen, een school voor buitengewoon lager onderwijs en een kweekschool.

In 1868/69 verrijst te Soest, onder de bezielende leiding van Pastoor W.Steenhoff, het St. Josefs-gesticht, naar ontwerp van architect A.C. Bleijs. Hoofdoel van de instelling is de verpleging van ouden van dagen, gecombineerd met onderwijs aan een bewaarschool, een handwerkschool en een leerschool. Voor de vervulling van deze liefdewerken had Pastoor Steenhoff de hulp ingeroepen van de Zusters van O.L.Vrouw van Amersfoort. En met succes. Er was trouwens voor de Zusters nóg een reden om tot vestiging in Soest over te gaan, namelijk de dringende noodzaak om voor de steeds toenemende onderwijstaken van de Congregatie een kweekschool voor religieuzen-onderwijzeressen op te richten. In Amersfoort kwam zo'n instelling niet van de grond. De Aartsbisschop van Utrecht, Mgr. A.I.Schaepman, opperde de vraag, of de Normaalschool dan niet in Soest zou kunnen

worden gevestigd. Pastoor Steenhoff werd geraadpleegd, en hij was terstond bereid aan de wens van de Aartsbisschop te voldoen. De inwijding van het Gesticht vindt plaats op 15 september 1869.

Voor ons verdere verhaal zal worden geciteerd uit de Annalen van het St. Josefs-Gesticht, die het tijdvak bestrijken van 1869 tot 1962. De annalen berusten in het Moederhuis, Zuidsingel 38/41 te Amersfoort, het bekende huis met de paarse ruitjes, waar zich ook het archief van de Congregatie bevindt. De inhoud van de twee dikke folianten zal - althans voor een groot deel - voor het gemeentearchief worden gekopieerd. De periode van 20 september 1869 tot 1 januari 1871 wordt hieronder volledig weergegeven, daarna - in de volgende afleveringen - zal uit het omvangrijke aanbod een keuze moeten worden gemaakt. Indien ter verduidelijking in een enkel geval aan de oorspronkelijke tekst iets moet worden toegevoegd gebeurt dit tussen haakjes. Mijn bijzondere dank gaat uit naar Zuster Jacqueline van Breemen, archivaris van de Congregatie van O.L. Vrouw van Amersfoort; zij is zo vriendelijk geweest om een veelheid aan materiaal voor de openbare dienstverlening ter beschikking te stellen.

1869

Het St.Josefs-Gesticht te Soest, in 1868 door den hoogeerwaardigen heer Dr.Wilhelmus Steenhoff, Kamerheer van Z.H.Paus Pius IX en Leo XIII en Pastoor der Parochie, opgericht, wordt in 1869 aan de zorgen der Congregatie van O.L.Vrouw van Amersfoort toevertrouwd; het is een eigendom der Parochie te Soest, en staat onder den tijdelijken Pastoor.

sep 20. De algemeene Overste Marie Xavier, zendt de zusters, Marie Ursule (Nieuwenhuizen) van Maarssen, als overste, Marie Blanco van Soest, Marie Hilaria van Alkmaar, Marie Plechelma van Enteren, derwaarts; zij worden door den hoogeerwaarde Heer Pastoor W. Steenhoff ontvangen, alsook door de heeren der Commissie van het St.Josefs-Gesticht.

sep 23. Het getal zusters wordt met 3 vermeerderd: Zuster Marie Rufina van Utrecht, zuster Marie Suzanna van Eemnes, en zuster Marie Seraphique (A.M.A.Neuhaus) van Nahrendorf; des avonds heeft de inwijding van het Gesticht plaats.

sep 24. Eene Bewaarschool voor jongens en meisjes wordt geopend en onder de bescherming van Onze Lieve Vrouw geplaatst; zuster M.Blanco, en zuster M. Plechelma beginnen dezelve.

sep 27. Zuster Marie Gabriël (C.A.M.Fock) van Utrecht komt als achtste zuster.

sep 29. Op den feestdag van den H. Aartsengel Michaël wordt de Leerschool der meisjes geopend; zij draagt zijn naam, Zuster M. Seraphique als Hoofd-, en zuster M. Gabriëlals Hulponderwijzeressche.

okt 08. Het gesticht tot verpleging van ouden van dagen begint met het opnemen van Maria van Birkhoven die hulpbehoevend is en niet in haar onderhoud kan voorzien.

okt 16. Nelletje van der Veer, wed. van Cornelis de Bruin, oud 76 jaren komt om verpleegd te worden.

okt 17. De normaalschool der kweekelingen die tot haar achttiende jaar tot het afleggen van een examen als Hulponderwijzeres zullen voorbereid worden, begint met 4 kweekelingen: Anna Driessen; Huberdine Schoonderbeek, Louise Martijn uit 's Gravenhage, en Maria Kemper van Calcar.

1870

jan 04. Eene groote hoeveelheid kleedingstukken wordt aan de arme kinderen der beide scholen uitgedeeld. De behoeftige ouders worden daardoor schadeloos gesteld voor het nadeel dat hun door de Commissie van het Fonds voor de behoeftige schooljeugd van wijlen de Koningin Moeder Anna Paulowna werd toegebracht; die Commissie sloot de leerlingen die in het St.Josefs Gesticht onderwezen worden van de belooning uit die hun op de Openbare Scholen voor het getrouwe schoolbezoek werd gegeven. De jeugd wordt daarbij onthaald op chocolade en broodjes.

jan 06. Nelletje de Bruin sterft na eene ziekte en krankzinnigheid van eenige weken.

apr 20. Anna Driessen vertrekt naar Utrecht om haar examen af te leggen.

apr 22. Anna Driessen is geslaagd en bekomt eene Akte als Hulponderwijzeres.

mei 04. Maria Duinstra van 's Hage komt als kweekeling.

mei 06. Nicolaas Hilhorst komt om als grijsaard verpleegd te worden.

mei 31. Cornelia Broeke van Amsterdam, en Adèle de Nocker van 's Gravenhage komen als kweekelingen.

jul 26. De kweekelingen gaan eene maand bij hare ouders vacantie houden; Marie Kemper vertrekt om niet terug te keeren.

sep 01. De kweekelingen komen terug; Suzanna Banning van Utrecht vermeerderd haar getal.

sep 20. Gerritje Westerveld, weduwe H.Bresser, oud 50 jaren en Maria Hage, oud 70 jaren, komen om verpleegd te worden. Jan Westhof komt in het gesticht.

sep 29. Op den feestdag van Mgr. W.Steenhoff, zijne verjaring, wordt eene kamer als kapel ingericht plechtig ingewijd, en de H. Mis voor het eerst daarin opgedragen door den hoogeerw. Heer Pastoor, in tegenwoordigheid van de weldoeners die de middelen daartoe hebben verstrekt. De bewoonsters van het Gesticht, de kweekelingen, de oudste leerlingen der St.Michael-school naderen tot de Tafel des Heeren. Het kapelletje wordt toegewijd naar de Onbevlekte Moedermaagd, wier beeltenis, - een geschenk van Mejuffrouw H. Laarman van Amsterdam, boven den tabernakel prijkt; de tabernakel is een geschenk van den hoogwelgeboren Heer, baron (Anne Willem) Witsen Straalman (was eigenaar-bewoner van de buitenplaats "Witsenburg", later bekend als "Fair Hill" en "Villa Colenso" van A.Cancrien).

Van heden te beginnen wordt elke week donderdags de H.Mis in het kapelletje opgedragen.

dec 24. Vigilie van het H. Kerstfeest, wordt het H. Sacrament des Altaars des morgens te 11 uren door Mgr. Steenhoff van de Parochie naar de St.Josefs kapel gebracht. De zusters wachten met brandende kaarsen den Hemelschen Gast; de oude menschen zijn in de kapel; bij aankomst heffen de kweekelingen den "Benedictus" aan. Het H. Sacrament blijft een oogenblik ter aanbidding uitgesteld; na den Cantica ne Adorote sluit Pastoor Steenhoff den tabernakel.

dec 28. Bij het eerste plechtige Lof in de kapel zijn tegenwoordig veel weldoeners van het Gesticht, de Algemeene Overste, zuster Marie Xavier, hare assistentiezuster Marie Philoméne en nog drie zusters van Amersfoort; Pstoor Steenhoff houdt eene treffende aanspraak en is door de gift van den Heer Jan Kok in de gelegenheid gesteld geworden het H. Sacrament in eene fraai remonstrance ter aanbidding uit te stellen.

dec 29. Moeder Marie Jodoca van Vlaardingen komt om zuster M. Rufine die teringziek is te vervangen.

dec 31. Joanna van den Brink, oude vrouw, wordt door de familie Kok in het Gesticht onderhouden.

dec 31. Peter de Ruig komt in het Gesticht om verpleegd te worden.

BRONNEN:

ANNALEN VAN HET ST. JOSEFS GESTICHT TE SOEST, 1869-1962 (ORIGINEEL BIJ OLV VAN AMERSFOORT, KOPIE GEMEENTEARCHIEF SOEST);

UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE CONGREGATIE VAN DE ZUSTERS VAN O.L. VROUW TE AMERSFOORT, AFLEVERING 2, MAART 1976, EN AFLEVERING 14, NOVEMBER 1984 (IDEM ALS VORIG);

ZONNNEHARTSBLOEM, BROCHURE GEWIJD AAN DE ACTIVITEITEN VAN DE CONGREGATIE VAN DE ZUSTERS VAN O.L. VROUW VAN AMERSFOORT, Z.J., CIRCA 1954 (IDEM ALS VORIG).

DS. J.J.BOS, MANUSCRIPT SOEST, 1907, GEMEENTEARCHIEF SOEST, INV. NR 1317 (BETREFFENDE "WITSENBURG").

BIOGRAFIE VAN A.C. BLEIJS, ARCHITECT.

Drs. Frans A.G. Bleijs

Zoals in de vorige bijdrage te lezen is, is het St.Jozefgesticht gebouwd onder architectuur van A.C. Bleys. Beide stukken zijn in deze uitgave opgenomen in het kader van de tentoonstelling over deze architect in Museum Oud-Soest.

Bouwmeester Adrianus Cyriacus Bleijs werd geboren op 29 maart 1842 te Hoorn. Hij was enig kind van meester-timmerman Johannes Bleijs en Johanna Krijgsman. Zijn vader werkte zelfstandig als onderaannemer in de bouw voor alle werkzaamheden voortvloeiend uit zijn ambacht. In zijn vroegere jeugd kwam hij dus al in aanraking met vele aspecten van de bouw.
De familie Bleijs bewoonde een fraai zeventiende eeuws pand aan de Grote Noord 40.
Na het doorlopen van de lagere school volgde de jonge Adriaan verschillende cursussen aan de stadstekenschool en kreeg les van architect Blanken en de stadstekenmeester Vorderman. Adriaan blonk op iedere cursus uit en moest voor vervolgcursussen nimmer een toelatingsexamen doen. Hij werd door velen als geniaal aangemerkt en werd als 15 jarige jongen aangesteld als bouwkundig opzichte bij de bouw van de gasfabriek.
In Nederland was in die tijd geen behoorlijke opleiding tot architect en men adviseerde Adriaan te gaan werken bij Cuijpers om daar een opleiding tot architect te krijgen.
Als zeventienjarige jongeman vertrok hij naar Roermond. Cuijpers zag veel in de jonge Noord-Hollander. In de beginperiode van zijn verblijf heeft Cuijpers Bleijs een beetje als duvelstoejager gebruikt. Dit leidde tot een incomptabilit d'humeur waardoor Bleijs op 19 jarige leeftijd vertrok.
Van der Lee schrijft hierover het volgende, dat vanwege het belang voor inzicht in de ontwikkeling van Bleijs en voor een begrip van de latere controverses in zijn geheel wordt overgenomen. Bovendien blijkt dit uit de familieoverlevering de enige juiste lezing te zijn:
Over Bleijs' verblijf bij Cuijpers was tot nu toe het volgende bekend: Enige tijd na zijn komst brak er ruzie uit tussen Cuijpers en zijn beeldhouwers. Het gevolg was dat de architect geen gebruik van hun

diensten wenste te maken. Bleijs, die partij had gekozen voor de beeldhouwers, moest net zo als dezen zijn excuses aanbieden, hetgeen hij weigerde. In een brief (dd. 14 juni 1861) aan zijn zwager Jozef Alberdingk Thijm schrijft Cuijpers: *"Het spijt mij vooral voor die jonge Noordhollander M.(ijnheer) Bleijs van Hoorn hij beloofde veel maar is verloren. Morgen vertrekt hij naar Antwerpen. Zijn vader is hier geweest vandaag, hij kon echter de zoon niet bewegen om mij vergeving te vragen...."* De ruzie tussen Cuijpers en zijn beeldhouwers kan echter hoogstens de aanleiding voor Bleijs' vertrek zijn geweest. De werkelijke oorzaak was dat hij ontevreden was over de opleiding die hij kreeg, of liever gezegd het ontbreken daarvan. Dit blijkt uit een midden in de stijlstrijd rond het op te richten nationale monument in Den Haag (Plein 1813) geschreven brief van Bleijs aan zijn collega Leliman, fel tegenstander van het door professor Brouwers gepropageerde neogotische ontwerp "NO" van Cuijpers, waarin Bleijs, ook tegen dit ontwerp, zich verdedigt tegen Brouwers als volgt:

"Verder zegt de heer Brouwers: ' hoe kundiger hij (Bleijs) is, des te beter voor "NO" van Cuijpers, want de heer Bl... is een élève van den ontwerper van "NO"en slechts voor weinigen jaren weggegaan van de ontwerper "NO", bij gelegenheid dat deze ateliers wegens miskenning van het reglament had doen sluiten.'. ' Mr Brouwers, gij vergist u ofwel gij zijt niet goed ingelicht omtrent mijn levensgeschiedenis. Wel ben ik bij der ontwerper van "NO" (Cuijpers) gekomen om volgens zijn beloften eene goede opleiding in de schoone bouwkunst, beter dan de Akademie te Antwerpen te genieten, maar het bleek dat deze opleiding zich niet verder uitstrekt dan om mij gedurende het slechts éénjarig verblijf op zijn atelier, het drievierde van die tijd als opzigter of onderbaas te gebruiken. Die opleiding vond ik niet voldoende, en daarom bedankte ik den ontwerper van "NO" en verliet vrijwillig zijn atelier.

Genoemde ontwerper van "NO" heeft hierover dikwijls zijn leedwezen betuigd en heeft moeite genoeg getroost om mij op zijn atelier te behouden. Mijn vertrek had gelijktijdig plaats, toen een misverstand tussen de heeren Cuijpers-Stolzenberg en hunne beeldhouwers en kunstenaars was ontstaan op de ateliers, die onder Cuijpers-Stolzenberg zaken deden. Van deze club heb ik geen deel uitgemaakt. Nu trekt de heer Brouwers van dit ongeval partij, om mijn goede naam in twijfel te doen trekken; hij zegt weliswaar niet direct, dat ik uit die ateliers weggejaagd ben, maar ieder lezer kan het eruit opmaken. Dat de ontwerper van "NO" (Cuijpers) zelfs van mijn kundigheden overtuigd was en dat nog zal, alhoewel ik hem vrijwillig verliet, vindt zijn bewijs in

den vereerende brief, dien hij mij twee maanden na mijn vertrek van zijn atelier, door tusschenkomst van een tweede persoon heeft laten schrijven en waarin hij mij een voordelig aanbod deed om als opzigter aan een kerkgebouw werkzaam te zijn en na afloop van dien bouw op zijn atelier te komen werken. Blijs is niet op dit aanbod ingegaan."

Na zijn onenigheid met Cuijpers is hij op 15 juni 1861 naar Antwerpen vertrokken en heeft zich als leerling aan de Koninklijke Akademie Voor Schone Kunsten laten inschrijven (dezelfde opleiding die Cuijpers daar ook genoten had.)

Met veel succes heeft hij de vierjarige opleiding doorlopen en sloot zijn studie af met de eerste prijs. (1e prix d'exellance/A.C. Blijs/1864)

Bleijs vestigde zich als architect (noemde zichzelf bouwmeester zoals dat in Antwerpen te doen gebruikelijk was) in Hoorn. Van 1864 tot 1870 kreeg hij weinig opdrachten. Daarna ging het in stijgende lijn en kreeg vele vererende opdrachten zoals de bouw van verschillende kerken. In tegenstelling tot de gangbare stijltoepassing van Cuijpers c.s. bouwde Bleijs in verschillende stijlen, rekening houden met de wensen van de opdrachtgevers en met de omgeving waar het betreffende bouwwerk gesitueerd werd. Dit leverde hem veel kritiek op omdat hij zich een vrijkunstenaar voelde en niet het karakter had in een keurslijf te lopen en zeker niet het neogotische keurslijf. Naast de kritiek ondervond hij ook bewondering en waardering voor zijn grote veelzijdigheid en de kwaliteit van zijn bouwwerken en de unieke vondsten.

In 1880 verhuisde hij met zijn vrouw en tien kinderen naar Amsterdam. Hier verliep zijn carrière aanvankelijk in sterk opgaande lijn. Dit resulteerde in eervolle opdrachten zoals de bouw van het Elisabethgesticht, het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis en de Sint Nicolaaskerk en vele andere bouwwerken als winkelpanden, scholen villa's enz.

Hoewel zijn leerlingen en personeel vol sympathie over hem spraken en van zijn 25 jarig bouwmeesterschap een uniek feest maakte en hem een album aanboden van al zijn werk, waren er anderen die zich boosaardig over hem uitlieten, doorgaans anoniem, en hem daardoor niet alleen het leven zuur maakten maar aspirant opdrachtgevers negatief beïn vloedden. Ondanks zijn vernieuwende invloed door de neogotiek niet als alleenzaligmakend te beschouwen en door ook vele andere stijlen toe te passen en door combinaties van die stijlen met iets nieuws en ook iets unieks te komen werd hij genoodzaakt door deze ontwikkeling zijn praktijk in 1903 op te heffen en een functie te

aanvaarden als inspecteur van volksgezondheid voor de zuidelijke provincies.
Korte tijd daarna werd hij ernstig ziek en overleed in 1912 te Kerkdriel, waar hij samen met zijn vrouw woonde. De uitvaartdienst werd in de St Nicolaaskerk gehouden (zijn kerk).
Aansluitend vond de begrafenis plaats op de begraafplaats "De :Liefde" te Masterdam.

VAN OORSPRONG.....deel 4

Marcel Vossestein

Aan de hand van het notulenboek van de voorloper van het IVN-Eemland blikken we terug op het ontstaan van de natuurbeschermingsactiviteiten in Eemland. In krachtige pennenstreken staat het op het schutblad:

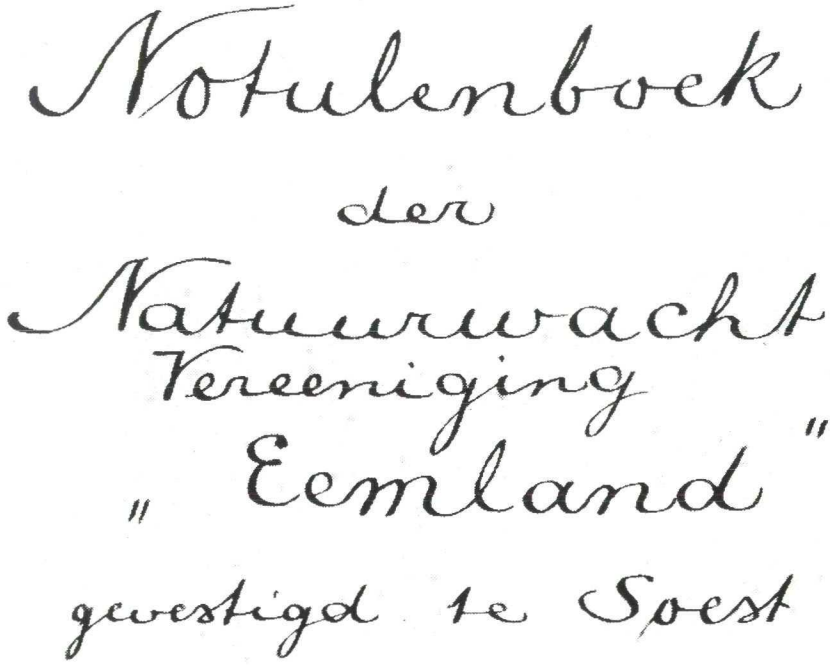

In een zwierig handschrift is het opgetekend: het ontstaan van het actief beschermen van de natuur. Uit eerbied hieronder ook ditmaal de letterlijke weergave van de eerste bestuursdaden in oorlogstijd. Het verslag heeft een drievoudige lengte ten opzichte van de gemiddelden. Daarom dit maal een verslag in twee delen. Hierbij het eerste deel. Daarin blikt men in de Algemene Vergadering gedetailleerd en uitgebreid terug op het eerste oorlogsjaar. Het geeft een goede indruk van de beperkingen die de bezetting tot gevolg had voor het werk van de Natuurwacht Eemland. Met lede ogen moet men het een en ander aanzien. Moedig probeert men de werkzaamheden op de omstandigheden aan te passen.

Algemene Vergadering op Donderdag 15 mei 1941 's middags in Hotel Trier.

Aanwezig de H.H. Wielenga, Bosch van Drakestein, v. Mierop, Insinger, Westroüen, v Meeteren, Kruijff Celosse, Kist, Rowe., v Zoest, Vellenga.

De vergadering wordt ± 3.15 door den Voorzitter geopend.
Na de aanwezigen welkom te hebben geheeten, in het bijzonder den Heer Westroüen v Meeteren, geeft de voorzitter een kort overzicht van de werkzaamheden van het afgeloopen jaar. De omstandigheden waren moeilijk en er is niet veel gelegenheid geweest om nuttig werk te doen, niettegenstaande de medewerking van den Burgemeester en Plaatselijke Commandant.
Ook 't schrijven van het Hoofdbestuur dat de Natuurwacht verboden waren, heeft het werk lang stilgelegd. Terwijl de toestemming zoo laat kwam dat het grootste deel van het zomerseizoen reeds verstreken was.
Een andere ondervonden moeilijkheid was het vertrek van den secretaris. De heer Rowe was zoo welwillend deze functie waar te nemen; nu sedert korten tijd heeft de Hr. Vellenga dit tijdelijk van hem overgenomen.
De notulen van de vorige Algemene Vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.
Een verslag v/d secretaris ontbreekt, aangezien de tijdelijke secretaris slechts twee weken in functie is.

De Penningmeester moet tot zijn spijt mededeelen dat ook zijn verslag nog niet gereed is. De toestand der financiënis ongeveer dezelfde als ' t vorig jaar; er is n.l. vrijwel niets uitgegeven en ook weinig ingekomen.
De Voorzitter wijst er op dat er een Commissie benoemd moet worden van 3 leden om de verantwoording v/d penningmeester over 1940/1941 na te gaan. Bij de hieropvolgende bestuursverkiezing wordt de Hr. Vellinga op voorstel van den Hr. Insinger bij acclamatie gekozen als secretaris.
Voorzitter heet hem als lid en bestuurslid welkom.
De Leider van de Natuurwacht wordt verzocht een overzicht te geven van de te verrichten werkzaamheden. Hij vindt dit op het moment nog bezwaarlijk omdat hij nog geen rekening heeft kunnen houden met de veranderingen in terrein-openstelling en -afsluiting; met het Reglement Natuurwacht en met de Instructie v/d Natuurwacht.
De Voorzitter herhaalt dat hij zoowel bij den Burgemeester als den OrtsCommandant de noodige medewerking heeft ondervonden.
Hij raadt daarom den Leider aan spoedig een onderzoek in te stellen welke terreinen opengebleven zijn.
Dan stelt de Voorzitter in de Vergadering de vraag: "of het werk hervat moet worden of niet ".
Er gaan vele stemmen op die zich voor hervatting uitspreken.
De Leider vindt ook dat 't werk hervat moet worden. Hij deelt mee dat enkele natuurwachters bang zijn in moeilijkheden te zullen komen met de autoriteiten, vooral ook met de Duitsche.
Op 't oogenblik zij er twaalf natuurwachters. De Leider beveelt aan propaganda te maken, vooral in Soesterberg, waarmede de verbinding uit Soest nu zoo moeilijk geworden is. Ook in Baarn moet propaganda gemaakt worden en natuurwachters worden gezocht. Vorig jaar waren hier enkelen bereid gevonden, doch kan één en ander niet doorgaan aangezien de politie haar toestemming onthield.
De Voorzitter stelt voor de natuurwachters zeer spoedig bijeen te roepen en een werkplan op te stellen.
De Kruijff vraagt of het eigenlijk nog wel z'n nut heeft het werk te hervatten nu reeds zooveel vernield is en nog dagelijks vernield wordt. De vernieling geschiedt niet door kinderen of wandelaars, die komen niet meer in de bosschen. Alleen 's Zondags ziet men er enkele, geen kinderen zonder geleide.

De Voorzitter vindt dat wij niet te pessimistisch moeten worden en gelukkig hoorden wij ook reeds andere stemmen, die nog wel gelooven dat de Natuurwacht nuttig kan werken.
Hr. Kruijff bepleit het voeren van een groote propaganda onder de jongeren in Soest en Baarn. Wij zullen dan straks als de tijden weer normaal zijn goede jonge krachten hebben.
Voorzitter begrijpt hieruit dat de Hr. Kruijff dus bijeenkomsten wil met die jongeren, toespraken enz. Wellicht zouden Dr. v. Schaick en de Heer Tolman bereid gevonden in dezen mede werking te verlenen. De Hr. Insinger is eens met de Heer Kruijff. Hij wil ook contact zoeken met onderwijzers, wandeltochten met leerlingen organiseren onder leiding van Natuurwachters en op die wijze preventief werken tegen het kwaad.
Ook de Hr. V. Mierop stemt in met vorige sprekers vooral wat betreft de propaganda onder jongeren. Hij wil toch ook het gewone werk laten doorgaan. Al is er veel vernield, er is toch nog veel te redden. De grootste vernieling geschiedt door de Duitsche militairen, dit heeft zeker niet de goedkeuring van de hoogere Duitsche officieren. Zulke gevallen moet dus nauwkeurig gerapporteerd worden. Hij meent dat dit een goed resultaat zal hebben en pleit dus ook voor het doorzetten van 't werk van de Natuurwacht.
De Hr. Westroüen van Meeteren deelt mede dat de vraag "doorzetten of niet" meer gesteld is. Wij moeten er op rekenen dat het zomerbezoek uit A'dam zal doorgaan, wellicht in mindere mate, maar men zal er op uit gaan. En juist die mensen van buiten de streek geven het meeste werk en wanneer 't publiek ziet dat er al het één en ander vernield is, wordt het onverschillig en zal er dus wèl werk zijn. Het werk moet stellig worden.

(wordt vervolgd)

LEVENSBESCHRIJVINGEN

Wim de Kam

In 1998 en 1999 werden door uitgeverij SPOU een tweetal boeken uitgegeven met als titel ' Het Eemland 1 ' en ' Het Eemland 2". Daarin zijn levensbeschrijvingen opgenomen van bekende en onbekende Eemlanders, waaronder diverse vroegere inwoners uit Soest.
Er zijn meer mensen uit het verleden in Soest en Soesterberg die een plekje verdienen in de geschiedschrijving van Soest. De plaatsruimte in genoemde boeken was beperkt. Het idee is nu opgevat om door een serie in dit tijdschrift een vervolg te geven aan levensbeschrijvingen van Soesters en inwoners van Soesterberg uit het verleden. Wellicht dat die beschrijvingen dan later weer gebundeld kunnen worden in een boekje. De reeks wordt in dit tijdschrift geopend met een levensbeschrijving van J.G.A. Batenburg. In voorbereiding zijn beschrijvingen van Banning, Rademaker, Preusser, Beckeringh, Veenstra, Horvers. Wellicht hebt u ook suggesties of ideeën over personen uit het verleden in Soest en Soesterberg die voor een beschrijving in aanmerking komen. Als dat zo is dan kunt u dat melden bij de redactie van dit tijdschrift. Voorwaarde is dat het gaat over personen die niet meer in leven zijn. Als u zelf een beschrijving wilt maken of mensen kent die naar uw mening een beschrijving kunnen redigeren dan kunt u eveneens contact opnemen met de redactie van dit tijdschrift. Uw suggesties zijn van harte welkom.

J.G.A. Batenburg, gemeentesecretaris van Soest.

J.G.A. BATENBURG

" Een herinneringsteken dat duurzamer is dan metaal"

Johannes Gerhardus Arnoldus Batenburg werd op 12 februari 1888 in Soest geboren als zoon van Johannes Gerhardus Arnoldus Batenburg (1846-1912) en Anna Maria Kolfschoten (1854- 1941)
Johannes Batenburg trouwde op 30 juni 1919 met Bertha Maria Francisca Stoffels uit Roermond. Uit dat huwelijk zijn 9 kinderen geboren waarvan er 3 al op jonge leeftijd zijn overleden.
J.G.A. Batenburg is op 2 maart 1955 overleden.

Johannes Batenburg is opgegroeid in een groot rooms-katholiek doktersgezin. Zijn vader had zich in 1880 gevestigd in Soest als huisarts komende uit Groenlo. Het echtpaar Batenburg-Kolfschoten vestigde zich in een woning aan het Lange Eind waarvan de precieze plaats niet bekend is en had op dat moment 2 kinderen. In Soest werden nog 10 kinderen geboren in de periode 1880-1895, waarvan er 2 in dezelfde periode zijn overleden.
Grote gezinnen en kindersterfte waren in die tijd geen uitzondering. Anders dan bij vele andere grote gezinnen verkeerde fam.Batenburg in de positie dat de zorg die daaruit voortvloeiende kon worden verlicht door een 'Keukenmeid' en een 'kinderjuffrouw' (de benamingen werden gebruikt in het toenmalige bevolkingsregister).
Hoewel de dokter in die tijd nog tot de notabelen van het dorp behoorde was het feitelijk werk niet altijd gemakkelijk. Bij nacht en ontij moest hij er soms op uit over soms nauwelijks begaanbare wegen. Het is dan ook niet verrassend dat een brief aan het gemeentebestuur in 1909 met het verzoek om de Wieksloterweg te verbeteren mede was ondertekend door de notabelen, waaronder dokter Batenburg.

Woonvilla van fam. Batenburg (oude politiebureau).

Naar hem is genoemd de Batenburgerweg in Soesterberg terwijl ook de naam De Batenburg van het appartementencomplex bij het station Soestdijk herinnert aan de toenmalige woonvilla van dokter en zijn gezin. De betreffende woonvilla (zie foto), waarin nu een advocatenkantoor en een makelaar zijn gehuisvest, werd in 1885 in opdracht van dokter Batenburg gebouwd.
Genoeg nu echter over vader en alle aandacht gericht op de zoon met dezelfde voornamen.
De jonge Johannes was de achtste telg in het gezin toen hij op 12 februari 1888 te Soest werd geboren. Hoewel naar hem geen straten zijn vernoemd heeft hij meer en in ieder geval langer zijn stempel gedrukt op de Soester samenleving.
Na de r.k. jongensschool St. Bonifacius te hebben bezocht werd hij naar het bekende rooms-katholieke onderwijsinstituut Rolduc bij Kerkrade gestuurd met wellicht de stille hoop dat daar de roeping tot priester zou ontwaken of dat hij in de voetsporen van zijn vader zou treden. Ook zijn oudere broers waren naar dat instituut gestuurd.
Vier jaar volgde Johannes daar het HBS-onderwijs om vervolgens naar Soest terug te keren.
In 1907 werd hij toegelaten als volontair ter secretarie. Een volontair is een persoon die vrijwillig een taak vervult zonder loon met de bedoeling om zich in het vak praktisch te bekwamen. Meestal was zo'n volontairplaats uitsluitend weggelegd voor jongemannen uit gegoede kringen, die het zich konden veroorloven een aantal jaren zonder loon te werken (op kosten van hun familie). Er kwam in dat jaar een plaats vrij doordat de volontair jhr. Louis Rutgers van Rozenburg benoemd werd tot burgemeester van Eemnes en dat is gebleven tot 1936.
Bij besluit van 14 april 1909 werd de volontair met ingang van 1 mei 1909 benoemd tot onbezoldigd ambtenaar ter secretarie. Met ingang van 1 januari 1911 kreeg hij de aanstelling tot bezoldigd ambtenaar. Nadat hij op 22 juli 1915 zijn diploma had behaald van candidaat-gemeentesecretaris werd hij benoemd tot commies ter secretarie. Tijdens de eerste wereldoorlog kon zijn aanwezigheid ter secretarie niet gemist worden. Dat blijkt uit een brief van 24 februari 1917 van de toenmalige burgemeester de Beaufort aan de Commissaris der Koningin met het verzoek een gunstig advies uit te brengen aan de Minister van Oorlog over een verzoek tot verlof aan J.Batenburg wanneer Nederland in de oorlog betrokken zou raken.

Johannes Batenburg was in die tijd o.a. belast met het secretariaat van het Werklozenfonds dat bestuurd werd door een commissie waarin o.a. zitting hadden jhr. Roell en oud-wethouder Peter van de Breemer. In 1917 werd hij benoemd tot hoofdcommies.
Behalve in zijn jonge ambtelijke loopbaan vond Johannes ook het geluk op het persoonlijke vlak. Op 30 juni 1919 huwde hij met Bertha Stoffels uit Roermond. Het jonge echtpaar betrok een woning aan de Wilhelminalaan (nr.6).
Overigens functioneerde hij op dat moment al feitelijk als gemeentesecretaris. Sedert oktober 1918 woonde hij de raadsvergaderingen bij en tijdens de raadsvergadering van 26 juni 1919 refereerde burgemeester de Beaufort aan het feit dat dit de laatste raadsvergadering was van de heer Batenburg als vrijgezel.
Op 1 januari 1920 werd hij op 31 jarige leeftijd officieel aangewezen als gemeentesecretaris als opvolger van J.H.Benschop. Laatstgenoemde moest wegens hardhorendheid zijn ambt neerleggen en werd aangewezen als waarnemend gemeente-ontvanger. Terwijl Benschop als secretaris van 1912-1910 de ambtelijke baas van geweest van Batenburg ging hij nu onder hem werken.
Het echtpaar Batenburg-Stoffels kreeg 9 kinderen. Naast de vreugde die daaraan beleefd werd was er ook het verdriet dat de oudste 3 kinderen op betrekkelijk jonge leeftijd zijn overleden.
In maatschappelijk opzicht was Johannes Batenburg bijzonder actief. Zo was hij vanaf het begin (1919) betrokken bij de activiteiten van de r.k. spaarbank* en dat is hij gedurende zijn hele leven tot aan zijn dood gebleven. Ook was hij mede-oprichter van de r.k. uitleenbibliotheek.
Zeer nauw was hij ook betrokken bij de totstandkoming van de r.k. parochie Maria Onbevlekt Ontvangen te Soestdijk waarvan hij op 28 december 1924 werd genoemd tot een van de kerkmeesters.
Hij was daarnaast secretaris van het schoolbestuur van de in de jaren twintig opgerichte Mariaschool.
Het onderwijs diende hij ook als mede-oprichter en secretaris van de Vereniging tot bevordering van het nijverheidsonderwijs (de nijverheidsschool aan de Molenstraat).
Van hem ging het initiatief uit om in Soest en Soesterberg een vrijwillig brandweerkorps op te richten. Mede om die reden werd hij lid van de inmiddels opgeheven Brandraad.

Veertig jaar was de heer Batenburg lid van het bestuur der VVV " Soest Vooruit". Die vereniging was in de eerste helft van de vorige eeuw bijzonder actief in Soest.
Meer in het verlengde van zijn ambtelijke bezigheid waren zijn functies als secretaris-penningmeester van het waterschap Soesterveen (van 1911-1949) en secretaris-penningmeester van het waterschap Lange Eindsche Maten (1928-1949).
Als ambtenaar ter secretarie en gemeentesecretaris heeft hij zeven door de Kroon benoemde burgemeesters ter zijde gestaan, t.w. mr. C.J.W.Loten van Doelen Grothe, dr. J.A.A.H. de Beaufort, Jhr. P.P. de Beaufort, mr. G.Deketh, mr. W.A.J.Visser, mr. A.L. des Tombe en mr. S.P. baron Bentinck. Na de oorlog heeft hij ook nog samengewerkt met de waarnemend burgemeester jhr. mr. C. Dedel.
Tijdens de oorlog werd hij geconfronteerd met de door de bezetter aangewezen ' burgemeester' de Goor van Oosterlingh.
Voor zover kon worden nagegaan nam de heer Batenburg tijdens de oorlog een 'neutrale' positie in zoals de meeste Nederlanders en in ieder geval de meeste ambtenaren. Er zijn geen aanwijzingen dat hij net als de toenmalige burgemeester des Tombe het verzet actief steunde. Er zijn evenmin aanwijzingen dat hij het werk van de bezetter makkelijker maakte. Er werd na de oorlog bij de zuiveringscommissie 1 klacht tegen hem ingediend omdat hij eenmaal een Duitse officier op zijn huisadres onderdak zou hebben verleend. De heer Batenburg kon hiervoor een goede verklaring geven en werd van alle blaam gezuiverd.
Op 2 mei 1949 werd tijdens een buitengewone raadsvergadering het feit herdacht dat de heer Batenburg 40 jaar bij de gemeente in dienst was waarvan toen bijna 30 jaar als secretaris. Bij die gelegenheid werd hem door de burgemeester baron Bentinck de gouden penning der gemeente Soest aangeboden met als randschrift : *Exegi monumentum aere perennius (Ik heb een herinneringsteken opgericht, dat duurzamer is dan metaal)*.
Meer geëerdnog was de heer Batenburg met de onderscheiding door de Paus die hij in maart 1951 ontving. Toen werd hij benoemd tot Ridder in de orde van de Heilige Gregorius de Grote. Dit was ter gelegenheid van de viering van het 25-jarig bestaan van de parochie te Soestdijk, waarvan hij zoals al is gemeld 25 jaar kerkmeester was. Tijdens de viering werd nog eens benadrukt dat de heer Batenburg initiatiefnemer was geweest van meerdere in de parochie gestichte verenigingen en instellingen.

Genoemd moet in ieder geval worden de St.Vincentiusvereniging omdat mede daaruit bleek de bewogenheid van de heer Batenburg op sociaal vlak. De heer Batenburg is dan ook president geweest van de bijzondere raad van de St. Vincentiusverenigingen van Soest en Baarn .**
Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd nam en kreeg hij eervol ontslag als gemeentesecretaris met ingang van 1 januari 1953. Het echtpaar Batenburg-Stoffels verhuisde van de Wilhelminalaan naar de Heideweg nr. 84.
Lang heeft hij van zijn pensioen niet kunnen genieten. Op 2 maart 1955 overleed hij aan een hartaanval terwijl hij samen met zijn vrouw stond te wachten op de bus naar Soestdijk om een bezoek te brengen aan zijn broer Mgr. J.B.A. Batenburg.
Op maandag 8 maart vond de teraardebestelling plaats in het familiegraf op de begraafplaats aan de Kostverlorenweg. Bij de daaraan voorafgaande requiemmis gingen voor zijn broers monseigneur J.B.A. Batenburg en de pastoors M.F.Batenburg (Drempt) en pastoor H.J.Batenburg (Deventer) waarmee nog eens onderstreept werd hoezeer de hele familie Batenburg in dienst had gestaan en stond van de rooms-katholieke eredienst.

* Zie o.a. blz.72 en volgende van het boekje "De Petrus en Paulusparochie" door de heer F.S.I.Knaapen

** Vincentius stichtte de Congregatie van de Lazaristen of Priesters van de Missie en ook de Zusters van de Liefde. Hij zette zich in het bijzonder in voor de armen.

BRONNEN: ARCHIEF GEMEENTE SOEST,
SOESTER COURANTEN(15-4-1949;3-5-1949;3—3-1951;4-3-1955;8-3-1955)

SOESTER LANDBOUWVEREENIGING.

Redactie.

Bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1900 No. 55 zijn de statuten van der Soester-Landbouwvereeniging goedgekeurd. De statuten van deze vereniging worden hieronder vermeld.

Aard en doel

Art 1.

De vereeniging, dragende den naam van de Soester Landbouwvereeniging, is zelfstandig opgericht en gevestigd te Soest. Zij stelt zich ten doel door samenwerking zijner leden de verschillende belangen van den Landbouwer en vooral van den kleinen Landbouwer te bevorderen, de landbouw uit haar diep verval op te heffen en haar een tot nog toe ongekenden bloei te verzekeren.

Middelen

Art. 2.

Zij tracht dit doel te bereiken door:

a. Het aanschaffen en voor de leden tegen matigen prijs beschikbaar stellen van doelmatig fokvee ter vereedeling van de veestapel

b. Het aanschaffen voor hetzelfde doel van dergelijke en doeltreffende landbouwwerktuigen.

c. Het geven van nuttige wenken inzake bereiding van Melkproducten

d. Het doen houden van voordrachten in zake den landbouw, veeteelt en zuivelbereiding.

e. Het aanschaffen en voor de leden beschikbaar stellen van couranten en tijdschriften die voor dat doel bevorderlijk zijn.

f. Het tegen lagen intrest den kleinen landbouwer finantieel steunen en hem aldus tegen woeker en afzetting te vrijwaren, en

g. Alle overige eventuele belangen der leden, als het coöperatief aanschaffen van geschikt zaaigoed, pootgewassen, pootvruchten, hulpmeststoffen en dergelijke zaken het doeltreffendst en belangloos te behartigen en te bevorderen.

Aan den Raad der
Gemeente Soest.

3 April

Edelachtbare Heeren.

Met den meest verschuldigden eerbied geeft het Bestuur der „Soester Landbouwvereeniging", gevestigd te Soest, te kennen, dat zij, door onderscheidene ingezetenen aangesteld, van bovengenoemde Gemeente, alle mogelyke pogingen in 't werk zal stellen, om eene wekelyksche markt in deze gemeente te krijgen.

Dat zij, behoudens beter oordeel uwer vergadering, vermenen, dat eene dergelijke markt zeker doel zal krijgen en treffen, temeer, daar een daarvoor geschikt terrein, gelegen is in de onmiddellijke nabijheid van tram en spoor.

Dat zij verder voornemens zijn, op nader aan te duiden tijdstippen, twee of meermalen per jaar aan die markten, eene veemarkt, met annexe verloting ter aanmoediging te verbinden.

Waarvoor zij door dezen de vrijheid nemen, met de meeste bescheidenheid van UEdelachtbaar College te verzoeken, om bovengenoemde zaak, tot bloei der Gemeente Soest, te steunen, om tot een goed resultaat te geraken.

Namens de Soester Landbouwvereeniging:

Secretaris H. Herwaarden Dz.

2 April 1902

President P. A. van Hengstum

Brief met verzoek om steun voor het houden van een landbouw markt.

Aan

de Hr Burgemeester en Raad

der Gemeente

Soest.

Gaven met verschuldigden eerbied te kennen: _____

v/d Berg P.; Bosveld W.J.; Broertjes J.; v Brummelen C.H.; Buitelaar T.; Buitelaar P.Pz.; v Calveen H.C.; v Dorresteijn A.; Lovendurst H.; Lokker W.Hz.; Lokker P.C.W.; Kuijper Th.; Moets J.; Ravesloot L.; v Rhenen H.; Vonderberg H.J.; te Soest; Berning A. te Baarn, allen Meningedanden en gevestigde winkeliers in de gemeente Soest,

dat zij met verwondering hebben opgemerkt: _____

a dat op de sinds begin October van dit jaar te dezer plaatse ingevoerde Vrije markt voor land en Tuinbouw en zuivelproducten benevens Pluimgedierte, op het Marktterrein voor het veemarkt grootste gedeelte worden aangevoerd en ter verkoop aangeboden: Manufacturen, Gemaakte Kleeren, Bordeelwerk, Huishoudelijke artikelen, Galanderieën, Brood, Koek, Vet, Spek, Botkling enz. enz. - artikelen meer zeker kwalijk te rangschikken onder die producten waarvoor deze Raad een vrije markt ingevoerd heeft. _____

b dat behalve het ter verkoop aanbieden van al de genoemde en meerdere artikelen, van af het invoeren der Markt, op het Marktterrein een publieke verkooping bij opbod en afslag wordt gehouden, en zulks tot meer dan een uur langer dan de voor de Markt vastgestelde tijd. _____

Overtuigd, dat het recht de bedoeling is geweest van de Soester Landbouw Vereeniging, op wier Adviesrad deze markt door Uwe Raad is ingevoerd, toch de bedoeling van den Raad der Gemeente, het beginsel van vrije markt voor land en Tuinbouw en Zuivelproducten en Pluimgedierte tot zoo iets abnormaals te doen verwringen, _____

Overwegende, dat door den Raad der Gemeente zeer zeker dergelijke misbruiken zullen kunnen worden tegengehouden, _____

Overwegende, dat wanneer op een Markt, waar uit den aard der zaak een aantal bieden van Artikelen voor prijzen naar de meest mogelijke willekeur van het publiek, zooals zulks bij opbod en afslag geschiedt, alleen dan kan geschieden wanneer de artikelen aan spaarzaam bedrijvend zijn, een wijze van verkoop als onder b genoemd van alle dergelijke artikelen zeer sterk de innerlijke en handelswaarde dier artikelen doet dalen, _____

Overwegende, dat wanneer eene aanvoer van al die artikelen welke niet behooren onder de producten waarvoor de markt is ingevoerd, en welker verscheidenheid tot in het oneindige is uit te breiden, blijft voortgaan, alsmede de wijze van verkoop dier artikelen, op Gemeentegrond en geheel vrij van marktgeld of andere onkosten aan de Gemeente, eene tegen alle billijkheid en eerlijkheid indruischende Concurren-

Brief middenstand met reactie op verzoek landbouw markt.

Leden

Art. 3.

De vereeniging bestaat uit leden, donateurs, buitengewone- en ereleden.

Art. 4.

Leden kunnen zijn alle Landbouwers in de gemeente Soest en voorts alle personen in die gemeente gevestigd die hetzij min of meer landbouw, de veeteelt of de zuivelproductie beoefenen, den leeftijd van 18 jaar bereikt hebben en niet in staat van faillissement verkeeren of onder curatele zijn gesteld.

Op den zelfden voet kunnen als leden toetreden Landbouwers uit naburige of aangrenzende gemeente, mits er in hunnen gemeente geen afdeling van een Boerenbond gevestigd is en zoolang tot dat een dergelijke bond in hunnen gemeente gevestigd wordt.

De verkiezing van de leden na een kandidatuur van minsten 14 dagen door ballotage op een vooraf aangenomen dag en uur, door allen alsdan in de vergaderzaal aanwezige leden, bij meerderheid van stemmen.

De leden verplichten zich tot eene wekelijksche contributie, die bij huishoudelijk reglement wordt geregeld, waarbij tevens alle overige formaliteiten van aanneming en andere verplichtingen der laden worden vastgesteld.

Art. 5.

Vrijwillig of gedwongen ontstal uit de vereeniging doet alle rechten op de aan de vereeniging behoordende gelden en goederen verliezen.

Art. 6.

Beletselen om lid der vereeniging te worden, alsook redenen om als lid van de vereeniging te worden geschrapt, kunnen de volgende zijn:

a. het bij herhaling overtreden van der bepalingen van het Huishoudelijk reglement.

b. Het niet betalen van controbutie en beloopene boeten,

c. Het zijn of komen in een maatschappelijke positie welke strijdig is met de eer der vereeniging.

Art. 7.

Donateurs der vereeniging zijn zij, die jaarlijks een bijdrage schenken van minsten f. 5,--. Buitengewone leden kunnen zijn allen die zich verbinden voor eene jaarlijksche contributie van f 3,--. Het bestuur kan voor hen dezelfde voorwaarden stellen als in art. 4 voor de leden gemaand. Eereleden van de vereeniging kunnen zijn personen, die zich op een bijzondere wijze daarvoor hebben verdienstelijk gemaakt.

De benoeming dezer laatsten als zoodanig geschiedt door het bestuur der vereeniging.

Het bestuur

Art. 9.

Het bestuur bestaat uit 5 leden, die bij volstrekte meerderheid van stemmen gekozen worden uit en door de leden van deze vereeniging.
Nabestaanden in den bloede of door aanhuwelijking tot den graad van Oom en Neef ingesloten mogen niet tegelijktijdig leden zijn van het bestuur.
Opkomende verzwagering zal echter de dadelijke aftreding van een bestuurslid, door wien de verzwagering wordt aangebracht, niet ten gevolge hebben, maar zijne herbenoeming beletten.
Om gekozen te worden moet men den leeftijd van 23 jaar bereikt hebben.
Het bestuur verkiest uit zijn midden een president, een vice-president, een 1ste secretaris, een 2de secretaris en een penningmeester."

Art. 10

Het geheele bestuur treed om de twee jaar af in dier voege, dat het eerste jaar na het in werking treden dezer statuten de vice-president en 1ste secretaris aftreden, en het tweede jaar de president, de 2de secretaris en de penningmeester.
De aftredende leden zijn terstond herkiesbaar

Art. 11.

De president en de 1ste secretaris van het bestuur vertegenwoordigen de vereenigingen in alle burgerrechtelijke handelingen.

Art. 12.

De besluiten van het bestuur worden genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen der aanwezige leden.
Tot het nemen van een besluit wordt vereischt de tegenwoordigheid van tenminste 4 leden.
Bij staking van stemmen beslist het lot.

Art. 13.

Alle geschillen de vereeniging betreffende, zijn in hoogste ressort onderworpen aan de beslissing van den Arrondissements-Rechtbank te Utrecht, voor zoover deze ingevolge de wet tot kennisname bevoegd is.

Art. 14

Duur en oplossing der Vereniging.

De vereeniging is aangegaan voor den tijd van negen en twintig jaar, te rekenen van 1 Januari 1900 en behoudens het hierna in art. 15 bepaalde.

Art. 15.

Nadere bepalingen omtrent de inrichting en de werking der vereeniging, worden door het bestuur vastgesteld bij huishuodelijk reglement, dat evenwel niet in stijd mag zijn met de statuten en naar omstandigheden is te wijzigen.

Art. 17.

In alle gevallen waarin door de statuten of het huishoudelijke reglement niet is voorzien, handelt het bestuur naar goedvinding.

Art. 18.

Veranderingen in deze statuten kunnen niet worden aangebracht, tenzij bij besluit van eene daartoe expresselijk te beroepen algemeene vergadering en met twee derde der stemmen van de ter vergadering aanwezige leden.

Veranderingen treden niet in werking dan nadat daarop Koninklijke goedkeuring is verkregen.

Aldus opgemaakt en vastgesteld in eene algemeene vergadering te Soest,
Den 21 Mei 1900.

HET BESTUUR:

P.A. van HENGSTUM,	*President*
R. HILHORST,	*Vice-pres.*
H. van DOOIJEWEERT,	*1e Secret.*
J.C. van EE,	*2e "*
P. van den BREEMER	Peningm.

Nb. De statuten en het huishoudelijk reglement,vastgesteld in de algemene vergadering van 31 oktober 1900 zullen binnenkort in de bibliotheek ter inzage liggen.

Bij de vaststelling van het huishoudelijk reglement maakte de heer R. Hilhorst geen deel meer uit van het bestuur. Zijn plaats werd ingenomen door G.Th. van Limburg Brouwer.

De leden van de Historische Vereniging Soest werken in een aantal werkgroepen om onderzoek te doen en gegevens vast te leggen. Voor nadere informatie kunt u met de contact-personen overleggen, te weten:

Werkgroep:

Archeologie : de heer J. van der Putten, telefoon 035 - 6018965
Genealogie : de heer W. Routers, telefoon 035 - 6010169
Mondelinge geschiedenis:
de heer W.P. de Kam, telefoon 035 - 5880048
Contact Gemeentelijke Monumentencommissie:
de heer H. Gerth, telefoon 035 - 6016635
Contact Museum Oud Soest:
de heer A.J. van den Dijssel, telefoon 035 - 6027238

De contributie bedraagt fl. 40,00 per jaar
Betaling is mogelijk : - op de postrekening van de penningmeester Historische Vereniging Soest nr. 54 59 218
- dan wel op de bankrekening van de Vereniging bij de Rabobank te Soest, rek.nr. 3599.02.235 (Giro van de bank: 21 27 75)

Losse nummers : Verkrijgbaar bij de secretaris.
Leden fl. 5,00
Niet-leden fl. 10,00

INHOUDSOPGAVE ZOMERNUMMER 2000

	Blz.
Soester monument : Een boerderij als monument	1
De annalen van het St.Jozefsgesticht (deel 1)	3
Biografie van A.C. Bleys	8
Van oorsprong.....(deel 4)	11
Levensbeschrijvingen: Batenburg	15
Soester landbouwvereeniging	23